

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 06 0 U 016471 22 U

Novi Travnik, 31.05.2022. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca Senad Begović, kao predsjednik vijeća, Vesna Vujica i Darmin Avdić, kao članovi vijeća, uz sudjelovanje Ivane Čorić-Žderić, kao zapisničara, u upravnom sporu tužiteljice J.N. iz S., ulica ... , zastupana po punomoćnici Edini Jahić, advokatu iz Sarajeva protiv tuženog Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko osiguranje Mostar, radi poništenja rješenja broj: FZ3/2/2-31-3-372-2/21, OB/MB: 1262661476/ 88004903962 od 16.02.2022. godine, na nejavnoj sjednici vijeća održanoj dana 31.05.2022. godine donio je slijedeću:

PRESUDU

Tužba se uvažava, osporeni akt tuženog broj:FZ3/2/2-31-3-372-2/21, OB/MB: 1262661476/88004903962 od 16.02.2022. godine i rješenje direktora Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Kantonalne administrativne službe za Kanton Središnja Bosna broj: 1800-171728/19, MB:88004903962 od dana 19.02.2020. godine se poništavaju i predmet vraća prvostupanjskom organu na ponovni postupak.

Obrazloženje

Rješenjem tuženog broj:FZ3/2/2-31-3-372-2/21, OB/MB: 1262661476/ 88004903962 od 16.02.2022. godine odbijena je žalba tužiteljice izjavljena na Rješenje direktora Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Kantonalne administrativne službe za Kanton Središnja Bosna broj:1800-171728/19, MB:88004903962 od dana 19.02.2020. godine, a kojim rješenjem je K.N. iz K. utvrđena pretplata iznosa mirovinskog primanja za razdoblje od 01.05.1998. godine do 01.05.2007. godine u visini od 23.950,42 KM, te se istim Rješenjem K.N. obvezuje da naprijed navedeni iznos uplati u roku od 15 (petnaest) dana uz prijetnju izvršenja, sa poukom da žalba ne odlaže izvršenje.

Blagovremeno podnesenom tužbom tužiteljica kao zainteresirano lice putem punomoćnice pobija osporeni akt tuženog zbog povrede odredaba Zakona o upravnom postupku, pogrešne primjene materijalnog prava te zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, navodeći da je drugostupanjski organ odbijajući žalbu, potvrdio prvostupanjsko rješenje kojim je utvrđena pretplata mirovine K.N. (majke tužiteljice) za razdoblje od 01.05.1998. godine do 01.05.2007. godine u iznosu od 23.950,42 KM, te je pravna prethodnica tužitelja obvezana na isplatu duga, tj. preplaćenog iznosa, a da je drugostupanjski organ propustio otkloniti povredu pravila postupka koju je počinio prvostupanjski organ koji se ogleda u

činjenici da prvostupanjsko rješenje ne sadrži adekvatno obrazloženje u skladu sa članom 207. stav 2. Zakona o upravnom postupku F BiH ,na način da je zaključeno da je pravna prethodnica tužiteljica bila primateljica dvije mirovine, a nije obrazloženo na temelju čega je ovakav zaključak izveden budući da o tome nema nikakvih dokaza . U tužbi se dalje navodi da drugostupanjski organ nije otklonio grešku prvostupanjskog organa koji je pri donošenju rješenja primijenio odredbu člana 164. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Službene novine FBiH 13/18) i tako postupio suprotno načelu zabrane retroaktivne primjene zakona, a imajući u vidu da je zakon stupio na snagu 11 (jedanaest) godine nakon spornog perioda. U tužbi se ističe da je prvostupanjski organ bio u obvezi da obustavi postupak po kojem je doneseno pobijano rješenje , odnosno da taj postupak nije niti mogao biti vođen u odnosu na K.N. s obzirom da je ista preminula dana 05.04.2007. godine, a Rješenje o nasljeđivanju kojom su proglašeni njeni nasljednici doneseno je dana 12.11 .2007. godine, te tužiteljica ističe prigovor zastare.

U konačnom tužiteljica putem punomoćnice predlaže da sud tužbu uvaži, rješenje Federalnog zavoda za penzijsko/ mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar broj: FZ3/2/2-31-3-372-2/21,OB/MB: 1262661476/88004903962 od 16.02.2022. godine i rješenje direktora Kantonalne administrativne službe za Kanton Središnja Bosna Federalnog zavoda za penzijsko/ mirovinsko i invalidsko osiguranje broj: 1800-171728/19 ,MB:88004903962 od dana 19.02.2020. godine poništi i predmet vrati prvostupanjskog organu na ponovno rješavanje uz naknadu troškova postupka.

Na zahtjev suda tuženi je dostavio predmetni upravni spis i odgovor na tužbu broj:FZ3/2/2-31-3-372-2/21,OB/MB:1262661476/88004903962 od 12.04.2022. godine kojim u cijelosti ostaje kod svog rješenje navodeći da osporenim rješenjem nije povrijeđen Zakon niti lični interes tužiteljice stoga predlaže da sud donese presudu kojom će tužbu odbiti kao neosnovanu.

Sud je zakonitost osporenog upravnog akta preispitao u granicama navoda iz tužbe sukladno odredbi čl. 34 st. 1. Zakona o upravnim sporovima /"Službene novine F BiH" 9/05/, pa je nakon ovakvog preispitivanja istog odlučio kao u izreci, pri čemu se naročito rukovodio slijedećim razlozima:

Iz sadržaja upravnog spisa dostavljenog od strane tuženog proizlazi da je prvostupanjski organ dana 19.02.2020. godine donio Rješenje broj:1800-171728/19, MB:88004903962 kojim je K.N. iz K. utvrđena pretplata iznosa mirovinskog primanja za razdoblje od 01.05.1998. godine do 01.05.2007. godine u visini od 23.950,42 KM, da je stavom drugim obvezao K.N. da dug iz prethodnog stava uplati u roku od 15 (petnaest) dana na račun javnih prihoda budžeta FBiH. te da je stavovima 3.4. i 5, istoj data uputa u slučaju ne postupanja po rješenju na način da će se naplata duga provesti prema odredbama Zakona o izvršnom postupku, te da žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Iz spisa se dalje utvrđuje da je predmetno rješenje naslovljeno i kuvertirano na K.N., a da je isto zaprimljeno dana 16.05.2020. godine od strane V.J., kćerke K.N., a što je utvrđeno uvidom u dostavnicu koja se nalazi u upravnom spisu.

Nesporna je činjenica da je K.N. umrla dana 05.04.2007. godine, a koja činjenica se utvrđuje iz Rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Kiseljaku broj: 49 0 O 000511 07 O od 12.11.2007. godine iz kojeg proizlazi da su zakonske nasljednice na

zaostavštini K.N. njene kćerke J.N. i V.J., a koje Rješenje se nalazi u upravnom spisu tuženog. Dakle smrt tužiteljčine majke nastupila prije više od 12 (dvanaest) godina prije nego što će tuženi donijeti osporeno Rješenje od 19.02.2020. godine kojim utvrđuje visinu pretplaćenih mirovina u periodu od 01.05.1998. godine do 01.05.2007. godine u visini od 23.950,42 KM i kojim se obvezuje K.N. na povrat istih u roku od 15 (petnaest) dana po prijetnjom izvršenja u slučaju ne postupanja po predmetnom Rješenju.

Cijeneći zakonitost osporenog upravnog akta ovaj sud je zaključio da postupak koji je prethodio donošenju drugostupanjskog rješenja nije pravilno proveden, da Rješenje prvostupanjskog organa od 19.02.2020. godine nije pravilno i na zakonu utemeljeno, da činjenično stanje koje je bilo od odlučnog značaja za pravilno rješenje ove upravne stvari nije potpuno i pravilno utvrđeno i da na takvo činjenično stanje nije pravilno primijenjeno materijalno pravo, te da tuženi organ nije ispravno postupio kada je žalbu tužitelja odbio kao neosnovanu.

Odredbom čl.49.st.1. Zakona o upravnom postupku F BiH propisano je da stranka u upravnom postupku može biti svaka fizička i pravna osoba.

Odredbom čl.52.st.1. Zakona o upravnom postupku F BiH propisano je da fizička osoba koja je potpuno poslovno sposobna može sama obavljati radnje u postupku (procesna sposobnost) , a članom 53. stav 1. istog zakona je propisano da će u toku cijelog postupka organ po službenoj dužnosti paziti da li osoba koja se pojavljuje kao stranka može biti stranka u postupku i da li stranku zastupa njen zakonski zastupnik kao predstavnik, dok je stavom drugim propisano da ako u toku postupka nastupi smrt stranke , postupak će se obustaviti ili nastaviti zavisno od prirode upravne stvari koja je predmet postupka .

Odredbom člana 295.st.1. Zakona o parničnom postupku (Službene novine F BiH broj:53/03, 73/05 i 19/06) koja odredba se u upravnom sporu primjenjuje sukladno odredbama člana 55. Zakona o upravnim sporovima (Službene novine F BiH broj: 9/05) propisano je da kad sud utvrdi da osoba koja se pojavljuje kao stranka ne može biti stranka u postupku, a taj se nedostatak može otkloniti, pozvat će tužitelja da izvrši potrebne ispravke u tužbi ili će poduzeti druge mjere da bi se postupak mogao nastaviti sa osobom koja može biti stranka u postupku, a u stavu 4. istog člana stoji da ako se nedostaci iz stava 1. i 2. ovog člana ne mogu otkloniti ili ako određeni rok bezuspješno protekne, sud će ukinuti radnje provedene u postupku, ako su zahvaćene tim nedostacima i odbaciti tužbu ako su nedostaci takve prirode da sprečavaju dalje vođenje parnice.

U konkretnom slučaju utvrđeno je da je prvostupanjski organ upravni postupak pokrenuo dana 18.11.2019. godine, te dana 19.02.2020. godine donio rješenje broj:1800-171728/19, MB:88004903962 kojim je K.N. iz K. utvrđena pretplata iznosa mirovinskog primanja za razdoblje od 01.05.1998. godine do 01.05.2007. godine u visini od 23.950,42 KM, a uvidom u Rješenje o nasljeđivanju Općinskog suda u Kiseljaku broj: 49 0 O 000511 07 O od 12.11.2007. godine je utvrđeno da je K.N. umrla dan 05.04.2007. godine.

Kod ovakvog stanja stvari umjesto Rješenja broj: FZ3/2/2-31-3-372-2/21, OB/MB: 1262661476/88004903962 od 19.02.2020. godine koje je donio tuženi trebalo je

donijeti Rješenje kojim se postupak obustavlja , što tuženi nije učinio . Uslijed toga je osporeno Rješenje nezakonito jer je doneseno suprotno članu 53. stav 2. ZUP-a kojim je propisano da ako u toku postupka nastupi smrt stranke , postupak se može obustaviti ili nastaviti , zavisno od prirode upravne stvari koja je predmet postupka.

Ako se prema prirodi stvari postupak ne može nastaviti (a o tome se radilo upravo u ovoj upravnoj stvari, imajući u vidu prethodno iznesene razloge) organ (u ovom slučaju tuženi) će obustaviti postupak.

Dakle u konkretnom slučaju se radilo o nedostatku koji se ne može otkloniti iz razloga što je K.N. umrla prije pokretanja upravnog postupka i kao takva ne može imati svojstvo stranke u postupku.

S obzirom da je prvostupanjski organ tuženog propustio da prije donošenja naprijed navedenog prvostupanjskog rješenja postupi na način kako je prethodno ukazano , a imajući u vidu da ovaj nedostatak nije otklonjen ni osporenim aktom tuženog, to znači da u upravnom postupku koji je prethodio osporenom aktu nije postupljeno prema pravilima postupka , uslijed čega nije pravilno primijenjen zakon (ranije spomenute odredbe ZUP-a i ZPP-a).

Dakle osporeni akt i prvostupanjsko rješenje sadrže povrede iz člana čl.49.st.1. , 52. st.1. , 53. ZUP-a F BiH i člana 295.st.1. ZPP F BiH, pa je ovaj sud sukladno odredbama člana 36. stav 2. u vezi sa članom 28. stav 4. Zakona o upravnim sporovima predmetnu tužbu uvažio, osporeni akt tuženog, a i prvostupanjsko rješenje , kao nepravilne i nezakonite poništio te predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak.

U ponovnom postupku tuženi organ će otkloniti sve nepravilnosti i propuste na koje je ukazano ovom presudom tako što će se ponovno preispitati sve primjedbe koje je stavio tužitelj na prvostupanjsko rješenje, a na koje je ukazano ovom presudom, nakon čega će u skladu sa pravilnom primjenom odredbi člana čl.49.st.1.,52.st.1. , 53. ZUP-a F BiH i 295. st.1. ZPP F BiH biti u mogućnosti da potpuno i pravilno utvrdi činjenično stanje i donese pravilnu i zakonitu odluku. Prilikom donošenja novog upravnog akta tuženi i prvostupanjski organu vezani pravnim shvaćanjem i primjedbama suda u pogledu postupka koje su iznesene u obrazloženju ove presude.

POUKA:

Protiv ove presude žalba nije dopuštena.
(čl. 40. Zakona o upravnim sporovima)

Zapisničar
Ivana Čorić-Žderić, s.r.

Predsjednik vijeća
Senad Begović, s.r.